

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illustrissimi Domini Simonis De Fierlant, Hispaniarum Ac
Indiarum Catholico Regi, In Hispania Ac Belgio, A Concilio
Status, Brabantiae Cancellarii, Catholico Ab Affectu
Tractatus, Quo, Clarissime ...**

Fierlant, Simon de

Coloniæ Agrippinæ

§. 3. Examinatur Gummari de Sigillo Doctrina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37059

culo fodiendo cum Professore Mechliniensis operosius instas, quam primâ fronte videbare: scrupulosi nunc sunt Casuistæ quoad Sigillum, hoc est nimis in eo coarctando rigidi. Quid ita? nullo umquam casu Confessionalis scientiæ usum licitum esse mordicūs tenent; hic est eorum scrupulus, hic, ut cæteri quidem scrupuli, eximendus est. Vult ergo Macarius Casuistas modernos paululum hac in re laxiores: ita est; amplioris erant pectoris antiqui Patres, & Theologi, nec ita quoad Confessionis Sigillum scrupulosi, ac nunc sunt Casuistæ. Ita quidem Macarius; sed cælo sit superisque gratia, hoc nostrum modernæ Ecclesiæ ævum non prorsus destituit bonus Deus; inventus est tot inter scrupulosos Casuista unus, qui scrupulosus ipse non esset, sed cum antiquis Theologis & Patribus ampli vir pectoris Franciscus Vander Vliet: sed enim cum ample suo ille pectori in Censuram Romanam turpiter incidit: & ego, Casuista si essem, Macario scupulosus malim, quam Inquisitioni Romanæ nimium laxus videri.

§. 3.

EXAMINATUR GUMMARI de Sigillo Doctrina.

NOli metuere, Gummare, ab incunte ætate civilibus causis assuetus, unam justitiæ, æquitatisque rationem propositam mihi semper habui; examinatum te venio non con-

condemnatum, litem enim hanc tuam cum D. Marcellis tam implexam video, ut pleniū eam Divino Supremi Judicis tribunali dirimendam relinquam; utrimque enim fides Sacerdotis, utrimque solennis protestatio, & oblatum juramentum ægrè sine alterutrius obfirmato mendacio, & gravi perjurii periculo componi possunt; id autem de alterutro determinatè vel suspicari tantum, religioni mihi duxero; imo neque illud velim inquirere, & invidiosum sit definire, pro quo, & contra quem fortior stet veritatis, aut mendacii præsumptio, ubi cætera sint paria, pro cone, qui liberè, nullâ præviâ gravi inimicitâ accusat, an pro illo, qui accusatus, nec infamiam satis effugere, nec invidiam à se amovere potest, nisi objectum fortiter crimén, & constanter neget.

Multiplex porrò hac una in materia accusatio est; & primo quidem *in fideli relatione*, quam Autor ad me meo inscriptam nomini transmisit, accusatum te video pag. 35. quasi docuisses *idem*, quod habetur *in Thesi Mechliniensi*; imo quod *Confessarius ex sola Confessione sciens peccatum alicujus occultum carnis, non solum non posset dare ipsi testimonium ad Pastoratum V. G. Begginaui*, sed etiam deberet positivè impedire, ne ad dictum Pastoratum promoveretur; ne mitteret Lupum inter Oves. Idque convenienter fieri posse; si *Confessarius Episcopo scriberet, quod talis N. N. ad dictum Pastoratum esset inidoneus, quod non deberet illum ad Pastoratum promovere, Confessarius autem nomen*

Kk

nomen

nomen suum non signaret &c. Horrenda vel te ipso fatente, Gummare, in Compend. pag. 259. procul dubio hæc est doctrina, sed enim *arcanam* etiam & *tremendam* fatebatur Jansenius suam de ignorantia invincibili doctrinam l. 2. de statu naturæ lapsæ cap. 4. & intrepidè tamen eam docebat.

Multa hic sunt, quæ suspectum te faciunt, aliqua, quæ suspicionem imminuunt; suspectum facit 1. Testimonium Maximiliani Snel, non satis revocatum per subsequentem, eamque geminam ejus declarationem: ubi tantum declarat se non asseruisse, quod ea esset doctrina D. Gummari, sed ad summum, se id audivisse ex aliis: nec plus in sua relatione D. Marcelis voluit; deinde hæc in secunda declaratione pugnant: *profiteor declarationem . . . . omnem huic contrariam, si quam dederim, & subsignaverim, esse falsam, subreptitiam.* Si enim dederit si subsignaverit, quomodo subreptitia? falsa autem si sit, ipsius falsa erit vitio, & se mendacii condemnat. Denique frivolum est, quod neget totum à se scriptum fuisse testimonium, sed tantum à signatum fateatur; quod enim signasti, totum, ut tuum & à te scriptum, admittere in omni foro censeris.

2. Audierat ergo Maximilianus ab aliis; nam id numquam negat; undè autem tantus ille Lovanii rumor, qui nec urbis illius circumscriptus mænibus in Hispaniam usque pervenerit?

3. Mirum illud silentium, & tam universale Theologorum in ipso Collegio Pontificio, dum de hac doctrina ab ipso

ipso D. Marcelis interrogarentur ; dari enim ratio potest, cur tacerent omnes , nemo fateretur, eo præsertim in loco, si id docuit Gummarus ; & aliqui saltem , si non omnes , negare illico debuissent discipuli , si id Magister non docuerat.

4. Iplum D. Gummarum ab eodem interrogatum non substitisse , nec tum fuisse protestatum , quod postea tam disertè , & expressè fecit.

5. Quod plures alumnos Collegii Pontificii , & Gummari discipulos , in Collegio Hovii testatos coram se scripto fuisse, eam ipsam esse sui Magistri sententiam, verissimum esse affirmet ipse D. Marcelis , paratus juramento confirmare : item quod non dixerit hæc animo calumniandi , &c.

6. Quod cum auditи aliqui exiis Theologis fuissent à Commissariis Facultatis , numquam dein licuerit D. Marcelis aut videre , aut audire quid essent testati , cum tamen , & eā lege corum nomina indicasset , ut eorum secum testimonia communicarentur , & id postea sæpè ex condicto jure quodam suo exigeret ; suspectum etiam est , nihil de iis testimoniiis peculiare nec nisi obiter in appendice ad Theses 2. Martii hujus anni egisse , quæ si fuissent in Gummari favorem , profecto non tacerentur , sed ad verbum , prout ea data essent , impressa legerentur.

7. Denique præter alia ; quod id ipsum , eodem tempore , de Magistro Discipuli aliqui Gummariani , non rogati , sed sponte retulerint D. Du Bois , idque ante edi-

K k 2

tam

tam ab eo Duplicam , quorum etiam nomina ad Illust.
D. Internuncium ipse scripserit.

Suspicionem porrò imminuit ; 1. Longior illa in contrarium declaratio , cui quatuor è septem , qui adfuerant D. Marcelis , subscrysere. Quà porrò fide ? malâ ? non velim suspicari : bonâ ? vix ausim sperare ; maneat ergo dubia ; præsertim cum dubium sit , an iidem illi contraria in Collegio Hovii non signarint.

2. Solennis illa Gummari de se protestatio ; primò in Thesibus , deinde in Compendio , ac denique iteranda in lecto mortis. Cui quidem protestationi tam in speciem seriæ , tam publicè , tam sæpè factæ negare prorsus fidem injuriosum sit , & omne commercium humanum interturbet : ne fidem tamen planè adhibeam , facit solennis æquè in oppositum protestatio D. Marcelis , juramenti etiam oblatione magis firmata. Quamquam cur injuriosum etiam sit omnem fidem protestationi Gummarianæ negare? est enim verò ipse Methodi Autor , & lubet ex ea ad hominem argumentari : age Gummare , adest pœnitens , nullâ publicè infamis suspicione , se accusat ipsum , sui in se actor & testis , dolorem voce testatur , & lacrymis ; addit singultus , & gemitus ; manu pectori admotâ piè protestatur. Quid ais Gummare ? credo , an non ? vide , & attende quid statuas , legem , quam tuleris , patieris : respondet pro eo Methodus , *univerfa hæc ad fidem non faciunt satis; at homo sincerus est, non vult decipere: quod scripsit, scripsit:*

ET INFELIX CONCORDIA. 261

scripsit : *Vniversa hæc non faciunt satis. Age, Gummare,*
patere legem , quam ipse tuleris , quod enim quisque juris
in alterum statuit , ipse debet uti eo. L. i. ff. quod quisque
juris : nam quo jure , aut quâ fronte protestationi tuæ
fidem exigas , qui verba , lacrymas , singultus , protesta-
tiones , omnia in poenitentibus suspecta nobis esse vis ? nisi
fortè disparem utriusque conditionem hanc facias , quod
illi in Sacramento , tu extra illud protesteris : hæc , ut
dixi , ad hominem : nolo interim ego , quem Gummara-
iana Methodus tam duræ fidei non fecit , nolo protesta-
tioni illi fidem omnem negare ; & in gratiam D. Gum-
mari , inter Sacerdotalem utriusque protestationem , in me-
ra quæstione facti , eam vim mihi faciam , ut quamquam
ad alteram partem rationum momenta potius inclinent ;
judicium tamen , donec magis res liqueat , omne suspendam.

Jam verò hæc à te facta protestatio, alterius à te facien-
dæ me facit meminisse : accusabaris, quasi horrendam
illam de Sigillo Sacramentali doctrinam tradidisses; nec
mora, reclamas, & editis publicè Thesibus toti Belgio
profiteris, & sanctè, & in fide Sacerdotis protestaris; &
bene ac providè facis; nisi fecisses, jam totius Belgii com-
muni suffragio convictus cum doctrina tua damnareris; nunc
quia id facis, quisquis innocentem te credit, eâ tuâ publicâ
reclamatione potissimum inductus id credit. At enim jam
tot anni sunt, quibus suspectus nobis es factus de Jansenis-
mo, nec semel accusatus es, quasi non modo negares

quinq[ue] Jansenii Propositiones , ut ex ejus libro excerptas , & in sensu ab autore intento ritè ab Apostolica Sede esse damnatas , sed eas tu re ipsâ , nec obscurè traderes ; tu tamen taces , nec reclamas , quamvis ad id faciendum toties publicis ab Adversariis Thesibus , & prævio eorum exemplo , fueris lacescitus . Nunc etiam , dum aliqua ineundæ in Belgio concordiae spes affulgere cœpit , hortantur Patres Societatis , & PP. Franciscani , & instant , formulâ Alexandri VII. Pontificis Maximi , in Innocentii X. & ipsius Alexander VII. Constitutiones Apostolicas religiosè jures ; & primas in tam gloria tamq[ue] Catholica protestatione partes ambiunt , ut si præire nolueris , saltem imitari non detrectes ; tu tamen non modo neutrum facis , sed & nolle te facere profiteris ; superi ! quæ est ista tam hamata protestatio , quæ interioribus adeò tenaciter visceribus hæret , ut nec tantâ vi foras extrahi , nec educi possit : crede mihi , Gummare , multùm ex hoc apud bonos omnes fama tua periclitatur , dum vident nihilò propè citius , aut facilius à te homine , ut hactenus credimus , Catholic , & Catholicæ Academiæ Doctore , & ipsius Pontificii Collegii Præside , tam Catholicam & Pontificiam impetrari protestationem posse , quām ab hæretico aliquo Ministello , qui Pontificium nomen impiè ejuravit . Proinde audi placidus amicè monentem , tibi & tuæ famæ quamprimum consule , Constitutiones Apostolicas publicâ toti Belgio professione factâ Catholicis ulnis seriò amplectere , Jansenii

ET INFELIX CONCORDIA. 263

nii Propositiones, ut ex ejus libro excerptas, & in sensu ab eo intento, & prout illas damnat Apostolica Sedes, sincero animo (sic habet Alexандri formula) rejice, damna, ejura; nisi feceris, tibi, tuæque pervicaciæ imputa, si notorius & manifestus toto Belgio Jansenista habearis, & ut talis oculis, & digito noteris; si & ipsi Archiëpiscopo dubiæ fidei esse incipias; si Illustrissimo Internuncio suspectus fias; si nec bene in Hispania, & malè Romæ audias: sed spero meliora, & cum toto Belgio quamprimum eam à te protestationem Gummare expectabo; nunc interim ad alterum accusationis caput.

§. 4.

CONTINUATUR IDEM Examen.

Dicitum est Lovanii publicè hoc subsequens notabile. Tertio notandum: *ē contra fieri potest ut gravamen Pœnitenti imminens ex usu scientiæ comparatum ad gravamen imminens aliquibus ex non usu sit admodum parvum, ita ut propterea videantur posse dari casus, quibus non solum sit L I C I T U S usus iste, sed etiam PRÆCEPTUS &c.* Licitum tantum dixerat eum usum D. Vander Vliet, & Romæ vapulavit illa ipsius sententia; quid de eo fiet, qui altius assurgit & illum usum præceptum etiam esse dicit: habemus hic